

СПОЖИВАННЯ БІОМАСИ В ЖИТЛОВОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ У 2007-2016 РР

Антоненко В.О.

Інститут технічної теплофізики НАН України

Житловий сектор відіграє вирішальну роль у зростанні споживання біомаси: кінцеве споживання біопалива домогосподарствами становило 1 506 тис. т н.е. у 2016 році (проти 1 097 тис. т н.е. у 2015 році).

Більша частина біомаси, що використовується домашніми господарствами, походить від самозаготівлі, що є проблематичним для статистичного моніторингу. Крім того, існують великі відмінності між регіонами. Таким чином, метою даної роботи є надання детальних даних про спалювання палив, домогосподарствами на регіональному рівні протягом 2007–2016 рр. та визначення обсягу самозаготівлі біопалива.

У 2016 році споживання природного газу українськими домогосподарствами скоротилося приблизно на 31% з рівня 2013 року (-4288 тис. т н.е.), а споживання вугілля - на 62% (-456 тис. т н.е.).

Оскільки ціни на природний газ для населення зросли, велика частка споживачів газу більше не може сплачувати рахунки новими цінами на природний газ. Таким чином, використання біомаси стало однією з економічно обґрунтованих альтернатив для теплопостачання домогосподарств.

Хоча споживання інших видів палива в 2014–2016 роках зменшується, споживання біомаси домогосподарствами збільшилося на **51%** за **вказаний період (+500 тис. т н.е.)** незалежно від військової дій та відсутності статистичних даних з окупованих територій. Таким чином, частка біомаси у загальному обсязі кінцевого споживання палива зросла з **8,1% у 2014 році до 13,5% до кінця 2016 року** (за винятком централізованого теплопостачання та електроенергії).

Починаючи з 2009 року, самозаготівля біомаси зростає з **550 тис. т н.е. до 1150 тис. т н.е.**, що відповідає **62% - 76%** загального споживання біомаси у житловому секторі

Незважаючи на зростання частки біомаси, природний газ залишається **найпоширенішим** паливом для кожного регіону.

Проте, біомаса охоплює значну частку в деяких багатих на ліси регіонів: Чернівці (29%), Чернігів (37%), Черкаси (23%), Житомир (34%), Закарпаття (29%) та Київ (14%) тощо. Зазначені шість областей споживають **більше 54%** біопалива в житловому секторі країни.

Самозаготівля біопалива є основним джерелом біомаси для житлового сектора України та досягла загрозливого рівня, забезпечуючи **76%** загального споживання біопалива домогосподарствами. І ця діяльність є часто нелегальною та проблематичною для контролю і моніторингу.